

«УКРАЇНСЬКА НЕОЛОГІЯ»

Викладач – канд. філол. наук, доц. Гаврилюк Наталія Володимирівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 3-й (бакалаврат)

Спеціальність – 035 «Філологія» (спеціалізація – 035.01 українська мова та література)

Анотація дисципліни

Дисципліна «Українська неологія» пропонується студентам II курсу філологічного факультету спеціальності 035 «Філологія» (спеціалізація – 035.01 українська мова та література), а також студентам інших факультетів.

У мові як динамічній системі постійно відбуваються зміни, які найбільш відчутно проявляються в лексиці. Пропонована дисципліна ознайомить студентів зі змінами, які відбуваються в лексичній системі мови, причинами і шляхами появи нових слів, їхнім значенням. На заняттях студенти дізнаються, що таке *коворкінг*, *аутернет*, хто їсть *салбургер* і робить *мавпіяж*, чому друзі стали *нерозлийкава*.

Мета та завдання

Мета навчального курсу «Українська неологія» полягає в ознайомленні студентів з актуальними напрямками розвитку сучасної лінгвістики, здобутками й перспективами нових галузей українського та зарубіжного мовознавства, зокрема неології та неографії, закономірностями та етапами її становлення як молодого лінгвістичної науки, змістом її категоріального апарату, методології та методів вивчення неологічної лексики як невід'ємного складника національного лексикону. У процесі викладання курсу передбачається вдосконалення вмінь та навичок студентів лінгвістичного аналізу мовних фактів і явищ, практичного оволодіння нормами сучасної української літературної мови, підвищення культури писемного й усного мовлення, підвищення загального рівня фахової лінгвістичної підготовки випускників.

Завданнями:

- формування знань про неологічні процеси та зміни в словниковому складі мови;
- вивчення особливостей індивідуально-авторської номінації у різні періоди розвитку української мови; формування уявлень про авторські лексичні новотвори як одиниці національної мовно-поетичної картини світу;

- аналіз структури, семантики та функцій нових слів;
- укладання словників неологічної лексики.

Очікувані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- узуальні та неузуальні лексичні інновації, причини їх появи, функціональне призначення;
- диференційні ознаки авторського лексичного новотвору;
- типологія авторських новотворів;
- ступені okazіональності новотворів;
- критерії ідентифікації авторських лексичних новотворів;
- особливості словотворчої практики видатних поетів ХХ – ХХІ ст.

вміти:

виділяти неологізми та okazіоналізми з тексту і лексикографічно описувати їх.

На заняттях із дисципліни «Українська неологія» формують такі **компетентності:**

загальні:

- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

фахові:

- здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів;
- здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Програмні результати навчання:

- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- аналізувати мовні одиниці (зокрема, неологізми), визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;

- збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щоп'ятниці, з 11.10 до 12.30 (2 академічні години).

Онлайн консультації: понеділок – п'ятниця з 18.00 до 19.30.

Е-mail викладача: gavryluk.nat@gmail.com